

14th Int. NIR 2009

This Conference is held under the auspices of
The International Council for Near Infrared Spectroscopy (ICNIRS)

Élelmiszer-hamisítás kimutatásának lehetősége NIR spektroszkópia segítségével

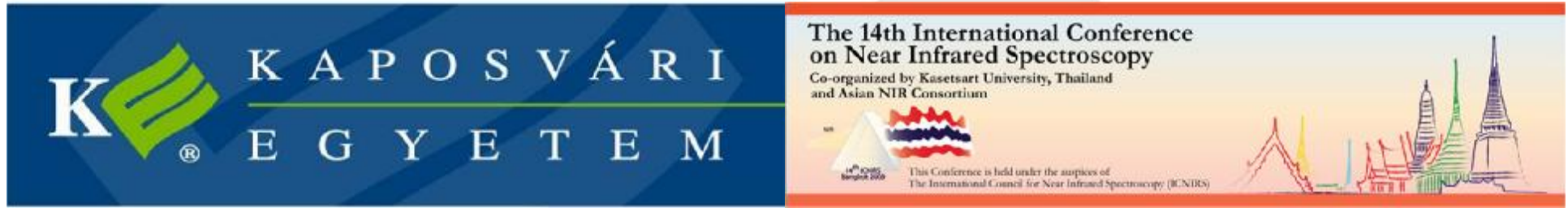
**Bázár György, Kövér György, Locsmándi László,
Szabó András, Romvári Róbert**

Kaposvári Egyetem, Állattudományi Kar
Állattermék Minősítő Laboratórium

NIR Klub

Budapesti Corvinus Egyetem

2009. november 3.

Extenzíven tartott mangalica sertések húsának NIR technikára alapozott azonosíthatósága

Téma aktualitása

Mangalica termékek szerepe a hazai élelmiszerpiacon:

- Hungarikum
- Prémium termékek választékbővítése
- „Öko-élelmiszer”

Azonosíthatóság

Téma aktualitása

- Igény:
- gyors módszer a nagy fogyasztói értéket képviselő áruk kategóriák szerinti elkülönítésére
  - bizonyos beltartalmi jellemzők becslésére

A közeli infravörös spektroszkópia (NIRS) széleskörű alkalmazási lehetősége (Prevolnik és mtsai, 2004)

- Előnyei:
- gyors, könnyen elvégezhető vizsgálatok
  - olcsón üzemeltethető
  - veszélyes hulladék nem keletkezik
  - gyártási folyamatba illeszthető (on-line analízis)
  - kombinált vizsgálatok is kivitelezhetők

Célkitűzés

NIR technika és az R Projectre épülő adatfeldolgozás alkalmazhatóságának tesztelése a nagyüzemi technológia szerint hizlalt intenzív sertés genotípusok és az extenzíven tartott mangalica sertések húsának elkülönítése során.

Anyag és Módszer

- Húsminták:

27 mangalica

—————→ extenzív (27)

26 magyar lapály

27 magyar nagy fehér

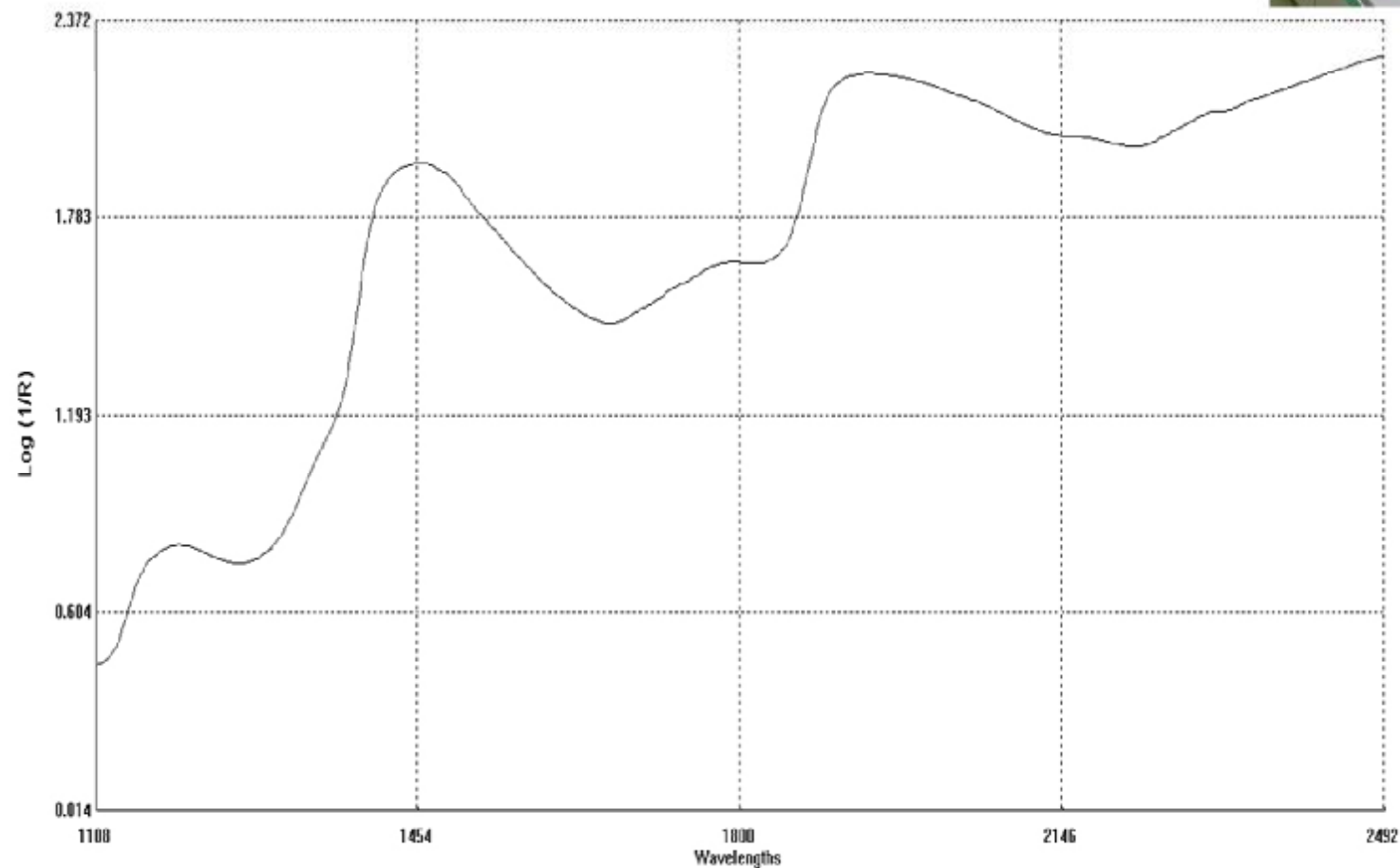
11 magyar nagy fehér x magyar lapály

}—————→ intenzív (64)

Összesen 91 hosszú hátizom minta

Anyag és Módszer

- Homogenizálás
- NIRS vizsgálat (FOSS NIRSystem 6500) reflexiós spektrumok (1100-2500 nm)

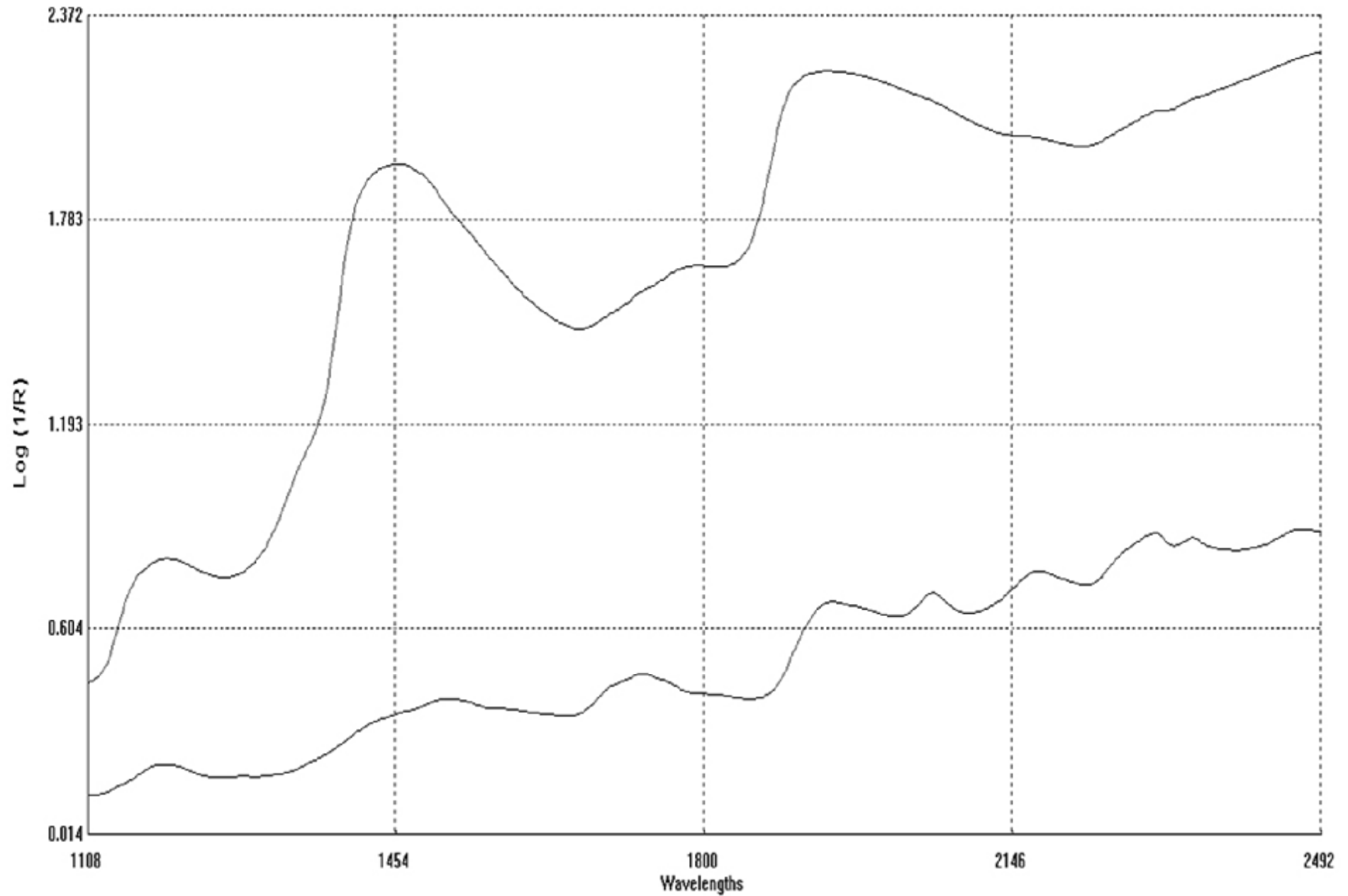

Anyag és Módszer

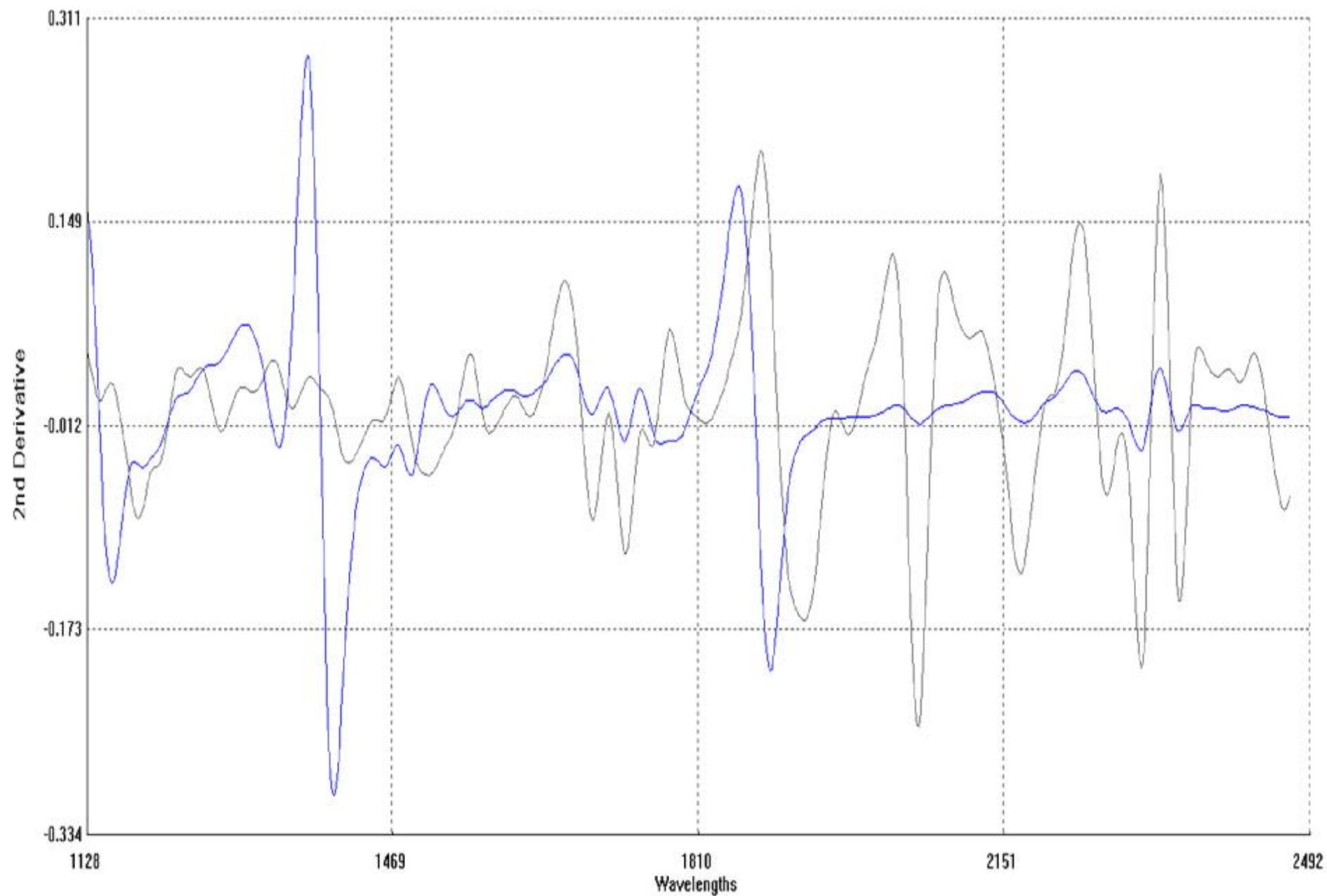
- Homogenizálás
- NIRS vizsgálat (FOSS NIRSystem 6500)
reflexiós spektrumok (1100-2500 nm)
- Liofilizálás
- Ismételt NIRS vizsgálat

Anyag és Módszer

Anyag és Módszer

Anyag és Módszer

- Homogenizálás
- NIRS vizsgálat (FOSS NIRSystem 6500)
reflexiós spektrumok (1100-2500 nm)
- Liofilizálás
- Ismételt NIRS vizsgálat
- Fehérje- és zsírtartalom mérése (27 mangalica, 39 intenzív sertés)
- Spektrumok feldolgozása (R Project):
  - GPLS regresszió
  - teljes keresztvalidáció
  - független teszt

Eredmények

Összes mintával futtatva az elkülönítést (n = 27 + 64) Keresztvalidációval tesztelve

Nyers minták: 100% (7)
Liofilizált minták: 100% (5) helyes találatok aránya a keresztvalidáció során

Random válogatott mintákkal futtatva az elkülönítést (n = 20 + 50) Keresztvalidációval és Független validációval (n = 7 + 14) tesztelve

Nyers minták: 100% (4)
Liofilizált minták: 100% (4) helyes találatok aránya a keresztvalidáció során

Nyers minták: 90,5% (5)
Liofilizált minták: 95,2% (5) helyes találatok aránya a független validáció során

Eredmények

Zsírtartalom NIR spektroszkópiás elkülönítésre gyakorolt hatásának vizsgálata

Kémiai összetétel meghatározása

Genotípus	n	zsírtartalom [%] (100% szárazanyagra vonatkoztatva)				fehérjetartalom [%] (100% szárazanyagra vonatkoztatva)			
		Átlag	Szórás	Minimum	Maximum	Átlag	Szórás	Minimum	Maximum
mangalica	27	19.1	5.1	11.6	33.0	78.5	5.2	64.6	85.9
intenzív	39	9.4	2.7	4.4	14.8	89.2	3.1	82.3	95.5
lapály	8	10.4	2.3	6.2	14.0	87.9	2.6	83.6	92.2
nagy fehér	20	8.9	3.0	4.4	14.8	89.3	3.7	82.3	95.5
lapály x nagy fehér	11	9.3	2.1	6.1	12.7	90.0	1.7	87.8	93.9

Eredmények

Genotípus, illetve technológia szerinti elkülönítés

=

Zsírtartalom szerinti elkülönítés

---

15 extrém sovány mangalica
15 extrém zsíros intenzív sertés

A zsírtartalom tekintetében kifejezett eltérést mutató, független húsmintákon tesztelve

15 extrém zsíros mangalica
15 extrém sovány intenzív sertés

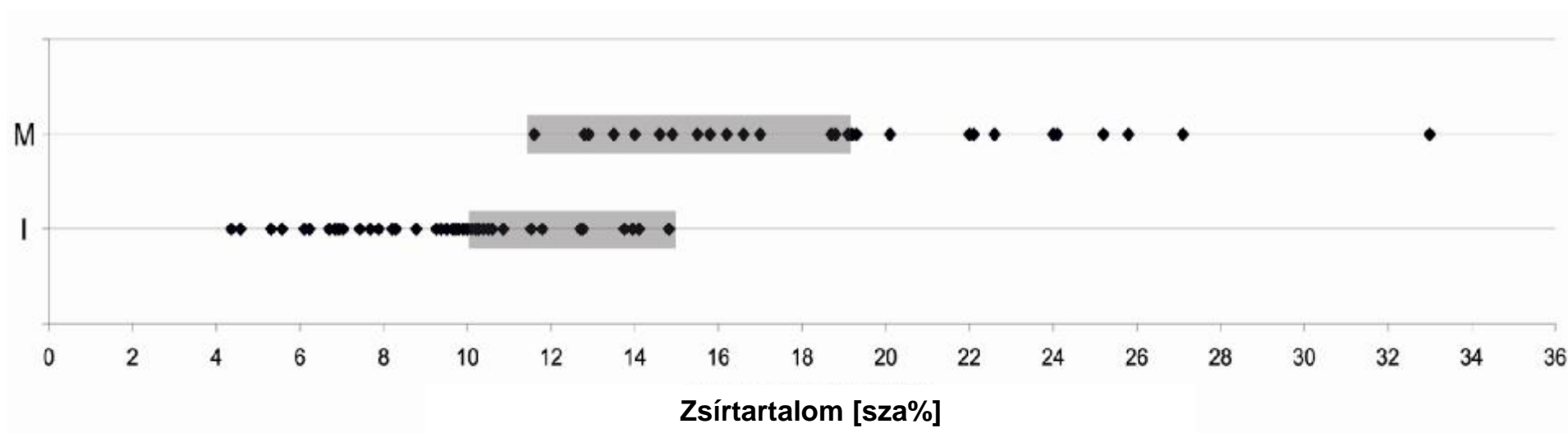

A zsírtartalom tekintetében kifejezett eltérést NEM mutató, független húsmintákon tesztelve

Eredmények

15 extrém sovány mangalica 15 extrém zsíros intenzív sertés

	Genotípus	n	Átlag	Szórás	Minimum	Maximum
Generáló állomány	Mangalica	15	15.5	2.3	11.6	19.1
	Intenzív	15	11.9	1.6	10.2	14.8
Validáló állomány	Mangalica	12	23.7	3.9	19.2	33.0
	Intenzív	24	7.7	1.7	4.4	9.9

Eredmények

15 extrém sovány mangalica
15 extrém zsíros intenzív sertés

Nyers minták

90%-os keresztvalidáció (4 faktor)

97,2%-os független teszt (4 faktor)

Liofilizált minták

96,6%-os keresztvalidáció (4 faktor)

94,4%-os független teszt (4 faktor)

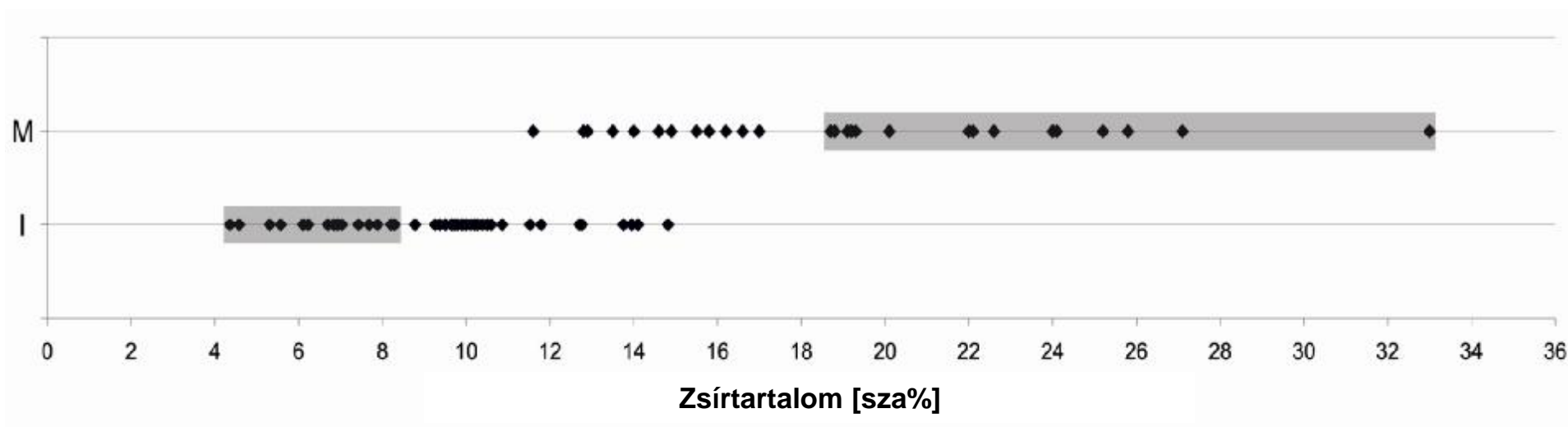
Eredmények

	R Project (GPLS)		WinISI (PLSD)	
	Nyers	Liofilizált	Nyers	Liofilizált
Keresztvalidáció	90% (4)	96,6% (4)	90% (6)	100% (6)
Független teszt	97,2% (4)	94,4% (4)	100% (6)	94,4% (6)

Eredmények

15 extrém zsíros mangalica 15 extrém sovány intenzív sertés

	Genotípus	n	Átlag	Szórás	Minimum	Maximum
Generáló állomány	Mangalica	15	22.7	4.0	18.7	33.0
	Intenzív	15	6.6	1.2	4.4	8.3
Validáló állomány	Mangalica	12	14.6	1.7	11.6	17.0
	Intenzív	24	11.0	1.7	8.8	14.8

Eredmények

15 extrém zsíros mangalica
15 extrém sovány intenzív sertés

Nyers minták

100%-os keresztvalidáció (4 faktor)

91,7%-os független teszt (4 faktor)

Liofilizált minták

100%-os keresztvalidáció (4 faktor)

94,4%-os független teszt (4 faktor)

Eredmények

	R Project (GPLS)		WinISI (PLSD)	
	Nyers	Liofilizált	Nyers	Liofilizált
Keresztvalidáció	100% (4)	100% (4)	100% (4)	100% (3)
Független teszt	91,7% (4)	94,4% (4)	91,7% (4)	94,4% (3)

Következtetések

- A gyors, minta- és környezetkímélő, roncsolásmentes NIR technika alkalmazhatónak bizonyult az **extenzív** tartási körülmények között nevelt **mangalica**, és a **nagyüzemi** technológia szerint hizlalt **intenzív** sertések húsának elkülönítése során.
- A **szélsőséges zsírtartalmú mintákra** felállított egyenlettel is jó eredményeket kaptunk.
- Az eljárás – korrelatív jellegéből adódóan – ugyan nem bizonyító erejű, azonban alkalmas lehet **gyors monitoring vizsgálatokra**, akár a termékelőállítás, akár minőségellenőrzés során termék-azonosításra.
- Egyéb kereskedelmi szoftverekhez képest a **nyílt forráskódú R Project** lényegesen nagyobb szabadságot nyújt a fejlesztés és alkalmazhatóság szempontjából.

Köszönöm a figyelmet!